

5-May, 2025-yil

MAKTABGACHA TA’LIM TASHKILOTI VA OILA HAMKORLIGI ASOSLARI

Isomova Farog’at Tojiddin qizi

Osiyo Xalqaro Universiteti

Pedagogika va psixologiya kafedrari o’qituvchisi

Rustamova Intizor Qahramonovna

Maktabgacha ta’lim yo’nalishi talabasi

Anotatsiya: Maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarning har tomonlama rivojlantirish jarayonida Maktabgacha ta’lim tashkilotining oila bilan hamkorlikdagi ishlari samarasi yoritilgan.

Kalit so’zlar : MTT, bilim, oila, soha, kompetensiya, rivojlanish, aloqa, hamkorlik

ОРГАНИЗАЦИЯ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ И СОТРУДНИЧЕСТВО СЕМЬИ

Аннотация: В статье описаны результаты сотрудничества организации дошкольного образования с семьей в процессе всестороннего развития детей дошкольного возраста.

Ключевые слова: МТТ, знания, семья, сфера, компетентность, развитие, общение, сотрудничество.

ORGANIZATION OF PRESCHOOL EDUCATION AND FAMILY COOPERATION

Annotation: The article describes the results of the preschool education organization's cooperation with the family in the process of comprehensive development of preschool children.

Key words: MTT, knowledge, family, field, competence, development, communication, cooperation

Zamonamizda aynan matabgacha talim tizimiga alohida etibor qaratilmoqda. Bola shaxsini shakllantirib borar ekanmiz, bu jarayonda uning har tomonlama rivojlanishini etiborga olishimiz kerak. Ham jismonan, ham aqlan, ham ruhan rivojlanayotgan bola kelajakda jamiyatga, yurtga foydasi tegadigan shaxs bo’lib yetishadi. Har bir bola tashqi dunyoni xotira, tasavvur, xayol, tafakkur kabi ruhiy jarayonlar yordamida, shuningdek nutq yordamida bilib olish qobitiyatiga ega. Ammo bolalardagi intellekt, ya 'ni ruhiy jarayonlar (xotira, tasavvur, xayol, tafakkur) shunchaki bola organizmining o'sib borishi va takomillashishi bilangina paydo bo'lmay, balki nutqining rivojlanishi bilan chambarchas

5-May, 2025-yil

bog‘liq. Bu jayonda maktabgacha talim tashkiloti hamda oila hamkorligi muhim o‘rin egallaydi.

Farzand – oilaning quvonchi, ota-onaning tayanchi jamiyatning hayotbaxsh kuchi. Oqil ota-onalar oilada farzand dunyoga kelishi bilan uning tarbiyasini buvisi, buvasi yoki jamoat tarbiya muassasalariga topshirmay bu mas‘uliyatli vazifa bilan o‘zlari jiddiy shug‘ullanadilar. Ota-onaning tarbiyachilik vazifasi haqida ulug‘ rus yozuvchisi M.Gorkiy shunday deb yozgan edi: “Bolasini suyishni tovuq ham biladi. Ularni tarbiyalay olmoq esa-qobiliyat va keng hayotiy bilimlarni talab etuvchi davlat miqyosidagi buyuk ishdur. Oilada kun tartibiga rioya qilinmasa, uydagi yumushlar oila a‘zolari o‘rtasida to‘g‘ri taqsimlanmasa, oilada ayolga nisbatan noto‘g‘ri munosabatda bo‘linsa, ichkilikbozlik va boshqa illatlar hukm sursa, bunday oilada o‘sgan bola yuqori ta’sirchanligi, hayotiy tajribasi kam bo‘lganligi sababli voqealarni o‘zi to‘g‘ri baholay olmaydi. Natijada bola indamas, jahldor, qo‘pol bo‘lib qoladi. Bolani to‘g‘ri tarbiyalashda uning oldida ota-onaning obro‘si yuqori bo‘lishi kerak, busiz tarbiya bo‘lishi mumkin emas. Ota –onalarining fuqarolik qiyofasi, hayoti, ishlari, yurish-turishi, jamiyat oldida o‘z oilasi uchun javobgarlik tuyg‘usi ular obro‘sinin g asosidir. Ijtimoiy faoliyatni oilaviy vazifalar bilan birgalikda olib boradigan, bolalarining hayotiga qiziqadigan va ularga mohirlik bilan rahbarlik qiladigan ota –onalar eng obro‘li kishilardir. Bularning hammasi ham otaga, ham onaga birdek taalluqlidir.

Oila bilan shaxsan ishlashning eng keng tarqalgan usuli sifatida qo‘llanadigan suhbat bolalarni ertalab qabul qilish va kechqurun kuzatish vaqtida o‘tkazilishi mumkin. Ular tarbiyachilar bilan ota-onalarni bir-biri bilan yaqinroq tanishishlariga yordam beradi. Tarbiyachining ota-onalar bilan ertalab o‘tkazadigan suhbatlari qisqa muddatli bo‘ladi uning yaqinlarida yaxshi kayfiyat, tarbiyachiga ishonch hissi paydo bo‘lishida kata ahamiyatga ega.

Ota-onalardan bola kechqurun qanday kayfiyatda bo‘lganini, qanday uxlaganini, bola o‘zini qanday sezganini so‘rash foydali. Tarbiyachi ota-onalarga bolalarni bugun guruhda nimalar kutishi haqida qisqacha axborot beradi. Bu narsa bolani kayfiyatini ko‘taradi, ota-onani xotirjam qiladi. Ota-onalar bilan kechki suhbatlar ham vaqt jihatidan cheklangan, ota-onalar bilan kechki suhbat paytida tarbiyachi bolaning tashqi ko‘rinishiga taalluqli kamchiliklar aytilishi mumkin. Bolani guruhda kunni qanday o‘tkazgani, nimalar bilan mashg‘ul bo‘lgani, o‘zini qanday tutgani, nimaga e’tibor berish kerakligi haqida axborot beradi. Ota-onalarni bola tarbiyasida yo‘l qo‘ygan biror kamchilik va xatosini tahlil qilish uchun ular bilan yanada mufassal suhbat o‘tkazish zarurati tug‘ilganda vaziyatni tuzatish uchun malakali maslahat hamda tavsiya berish kerak bo‘lganda maslahatlar o‘tkaziladi. Ota-onalar bilan MTT xodimlarini birgalikdagi faoliyatini tashkil etish va uning mazmuni MTTdagi sharoitlarga bog‘liqdir. Birgalikdagi faoliyat kerakli darajada amalga oshiriladigan joyda o‘zaro yordam, bir-birini tushunish, topshirilgan ishga javobgarlik holati vujudga keladi. Ota-onalar MTT maydonini ko‘kalamzorlashtirish, xonalarni qish mavsumiga tayyorlash, sog‘lomlashtirish ishlarini o‘tkazishda yordam ko‘rsatishlari, bolalarga bayram kostyumlari tayyorlashda, bolalarni sayohatga kuzatib borishda ishtirok etishlari mumkin. Agar ota-onalar orasida fotosuratchilar, tikuvchilar, rassomlar bor bo‘lsa,

5-May, 2025-yil

ular MTTga bevosita yordam ko‘rsatishlari kerak. Birgalikda ishni to‘g‘ri tashkil etish uchun yillik reja tuziladi va ko‘rinadigan joyga ilib qo‘yiladi. Ota-onalardan qaysi kunlari MTTga kelib yordam berishlari mumkinligini so‘rash lozim.

Xulosa o‘rnida ta’kidlash joizki, ulg‘aygan sari bolalarda aqliy salohiyatining o‘shib borishini kuzatish mumkin. Hayotining birinchi o‘n yilligida bolalar aqliy faoliyatining eng qiyin davri, ko‘plab yangiliklarni o‘zlashtirish, his-hayajonga to‘la davr bo‘ladi.

Bolalarni maktabga tayyorlashda o‘qitish usullarini tanlash muhimdir. Eng keng tarqalgan va samarali usul bu didaktik (ta’limiy) o‘yinlardir. Bu kattalarning bolaga ta’limiy ta’sirining bir shakli va shu bilan birga maktabgacha yoshdagi bolaning asosiy faoliyati sifatida foydalanishdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Xalilova Shaxlo Ravshanovna. (2023). Bo‘lajak o‘qituvchi pedagogik muloqot usullarini rivojlantirish texnologiyasining zamonaviy modellari va ularni qo‘llash metodlari. *Journal of Universal Science Research*, 1(9), 223–234. Retrieved from <https://universalpublishings.com/index.php/jusr/article/view/195>
2. Xalilova Shaxlo Ravshanovna. (2023). PEDAGOGIK MULOQOT O‘QUV JARAYONI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING MUHIM OMILI. *Journal of Universal Science Research*, 1(8), 131–139. Retrieved from <https://universalpublishings.com/index.php/jusr/article/view/1717>
3. Isomova, F. A. T. Q. (2022). MAKTABGACHA TALIM TASHKILOTLARIDA BOLALARNI MAKTAB TA’LIMIGA TAYYORLASHDA NUTQ O‘STIRISH MASHG‘ULOTLARINING AHAMIYATI. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2(1), 947-949.
4. Xalilova Shaxlo Ravshanovna. (2023). PEDAGOGIK MULOQOT O'QUV JARAYONI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING MUHIM OMILI. *JOURNAL OF UNIVERSAL SCIENCE RESEARCH*, 1(8), 131–139. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8239719>
5. Ravshanovna, X. S. (2022). BO ‘LAJAK O ‘QITUVCHILAR VA O‘QUVCHILAR O ‘RTASIDAGI MULOQOT JARAYONI VA UNGA QO ‘YILADIGAN TALABLAR. *Лучший инноватор в области науки*, 1(1), 814-819.
6. XALILOVA, S. (2021). JAHON PEDAGOGIKASIDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK MULOQOT VA MILLIY PEDAGOGIK MULOQOT USLUBLARIGA TRANSFORMATSIYASI. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 1(1).
7. Mustafeyev, K. (2023). LOOPER MECHANISM OF THE SEWING MACHINE. *Евразийский журнал академических исследований*, 3(4), 16-18.
8. Ikromova, S. (2023). INTERPRETATION OF THE PSYCHOLOGICAL SAFETY FACTOR IN RELATION TO DESTRUCTIVE INFORMATION IN ADOLESCENTS. *Modern Science and Research*, 2(9), 390-394.

5-May, 2025-yil

9. Ikromova, S. (2023). CONCEPT OF IDEOLOGY AND FORMATION OF IDEOLOGICAL IMMUNITY IN YOUTH STUDENTS. Modern Science and Research, 2(6), 1223-1226.
10. Bahodirovna, H. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARDA ONA TILI O'QITISH METODIKASI FANINING METODOLOGIK VA ILMIY ASOSLARI.
11. Hojiyeva, N. (2023). METHODS OF TEACHING MOTHER TONGUE IN PRIMARY CLASSES SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL BASIS. Modern Science and Research, 2(9), 424-428.
12. Bahodirovna, H. N. (2023). TA'LIM JARAYONIDA BOSHLANG 'ICH SINFLARDA TEXNOLOGIYA FANINI O 'QITISH MUAMMOSINING YORITILISH MAZMUNI. PEDAGOGS jurnali, 1(1), 209-209.
13. Kozimova, N. A. (2023). BUGUNGI TA'LIM TIZIMIDA ZAMONAVIY O 'QUVCHI SHAXSINING IJTIMOY VA PSIXOLOGIK JIHATLARI. Educational Research in Universal Sciences, 2(10), 44-46.V
14. Abduqahhorovna, N. K. (2023). PSIXOLOGIK KONSULTATSIYAGA MUROJAAT QILUVCHI OTA-ONALARNING FARZAND TARBIYASI MUAMMOLARINI O 'RGANISHDA HADISLARDAN TERAPIYA SIFATIDA FOYDALANISH.
15. Sobirovna, S. Y. (2023). O 'YIN ORQALI BOLA TAFAKKURI VA NUTQINI OSTIRISH. SAMARALI TA'LIM VA BARQAROR INNOVATSIYALAR, 1(3), 93-99.
16. Yulduz, S. (2023). KREATIV YONDASHUVLAR ASOSIDA BOLALAR NUTQI VA TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISH. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 23(2), 87-92.
17. Tursunova, Z. (2023). METHODOLOGY OF MOTHER TONGUE TEACHING IN PRIMARY SCHOOLS. Modern Science and Research, 2(9), 350-352
18. Лукмонова, С. (2022). БО 'LAJAK BOSHLANG 'ICH SINF O 'QITUVCHISINING RAQAMLI TA'LIM RESURSLARIDAN FOYDALANISHGA TAYYORLIGINI SHAKLLANTIRISH: Lukmonova Salomat Gafurovna, Boshlang'ich ta'lim nazariyasi kafedrası o'qituvchisi, Buxoro davlat universiteti orcid 0000-0001-9040-0232. Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал, (1), 221-226.
19. 2. Gafurovna, L. S. (2021). BOSHLANG'ICH SINFLARDA RAQAMLI TA'LIM RESURSLARIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI. In Научно-практическая конференция.
20. Narziyeva, S. (2023). PSYCHOLOGICAL VIEWS ON THE CHOICE OF PROFESSION. Modern Science and Research, 2(10), 333-336.
21. Narziyeva Shaxnoza Rustamjon qizi. (2023). PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE MANIFESTATION OF ADOLESCENT EMPATHY. American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(9), 132–134.
22. O'ktam qizi Buxoro, S. M. (2022). BOLANING NUTQINI RIVOJLANTIRUVCHI O 'YINLAR. PEDAGOGS jurnali, 1(1), 484-486.

5-May, 2025-yil

23. Сайфуллаева, Н. Б., & Саидова, Г. Э. (2019). Повышение эффективности занятий, используя интерактивные методы в начальном образовании. Научный журнал, (6 (40)), 101-102.

24. Сайфуллаева, Н. Б. (2022). Методы определения потребностей обучающихся в процессе использования облачных технологий в образовании. Universum: технические науки, (2-1 (95)), 57-59.

25. Сайфуллаева, Н. Б., & Мурадова, Я. М. (2020). Пути эффективного использования методов обучения математике в начальных классах. In EUROPEAN RESEARCH (pp. 121-123). Сайфуллаева, Н. Б. (2020). Важные особенности дидактических игр в процессе обучения математике в начальных школах. In ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ И ВОСПИТАНИЯ (pp. 60-62).

26. Сайфуллаева, Н. Б., & Марданова, Ф. Я. (2021). научно-методические основы организации самостоятельной работы по высшей математике. Проблемы науки, (4 (63)), 84-87.

27. Сайфуллаева, Н. Б. (2023). Методы Организации Уроков Математики В Начальных Классах С Использованием Цифровых Технологий. Miasto Przyszłości, 35, 388-390.

Global
Science
Publication